

Șantierul sistemului hidroenergetic Porțile de Fier

Se coc grânele

Cimpurile și-au schimbat înfățișarea. În zonele de cimpie din sudul țării, grânele au dat în pirgă, pe alocuri s-au copt, adevărat, ceva mai devreme ca-n alți ani. Coacerea mai timpurie a cerealelor păioase era totuși așteptată după această neobișnuit de călduroasă primăvară. Prognozele fenologice, recomandările date de specialiști și bineînțelese controalele zilnice au atras luarea-aminte asupra apropierii secerișului, invitând oamenii la grăbirea pregătirilor.

Lanul de griu ajuns la pîrguire constituie încununarea strădaniilor de peste an. Dar răsplata pentru aceste strădani mai depinde și de modul în care se lucrează pentru recoltarea lui. Or, știut este, că în acest an, secerișul se face în condiții deosebite. De aici și necesitatea unor măsuri dictate de condițiile acestui an, de particularitățile pe care le prezintă culturile. Pentru că, ceea ce a fost bun vara trecută poate să nu mai corespundă în această vară. Mulți dovedesc în această privință inițiativă și spirit de răspundere. Pentru că, spun ei, dacă sîntem siliți să dăm tribut de boabe secetei din acest an, să nu mai dăm tribut și neglijenței. Acesta este obiectivul principal în ceasul de față. Cît mai puține boabe pierdute la recoltare și, dacă se poate, chiar deloc. La Poiana Mare și la Maglavit — Dolj, membrii cooperatori au și strins recolta de orz de pe întreaga suprafață și execută lucrările pentru înșămînțarea porumbului pentru siloz.

Se vorbește mult despre condițiile speciale din acest an. Talie mai mică a grînelor, coacere neuniformă, timp în continuare destul de uscat. E foarte bine că se vorbește. E și mai bine că se stabilesc măsuri și se trece la fapte! Talia mică a grînelor cere adoptarea combinelor pentru tăierea cerealelor cît mai de jos. Coacerea neuniformă își are leacul în desfășurarea recoltării pe etape și porțiuni, fără să se aștepte coacerea întregului lan. Există soluții pentru fiecare împrejurare. Se cere numai căutarea, găsirea și aplicarea lor. așa cum fac mecanizatorii de la S.M.T. din comuna Miroși-Argeș, sau membrii cooperativei agricole din Valea-Mare — Olt. Și în orice caz, nu cum fac cei din Corod, județul Timiș. Fiindcă și la ei a fost secetă în același timp ca și în Valea-Mare, Baba Ana sau la Maglavit și în alte părți, dar se vede că n-au învățat nimic. Oricît nu le-ar place, dar așa stau lucrurile și nu stau bine de vreme ce acum, în pragul secerișului, n-au realizat nimic din ce și-au prevăzut pentru stringerea recoltei. Cum ne îndeplinim făgăduielile tovarăși din conducerea cooperativei? Mai sînt și din aceia care, căutînd să justifice întârzierea pregătirilor, spun: „încă nu-i totul pierdut”. Totul nu e pierdut, dar ceva cu siguranță se va pierde. Și acest ceva, în condițiile actuale, înseamnă chiar foarte mult.

Aflăm că pînă acum cîteva zile, în cooperativele agricole se recoltaseră peste 285 000 hectare cu plante furajere. Cîste celor care grăbese punerea la adăpost a furajelor. Altor, și sînt destui, le amintim că recoltarea, mai ales a trifolienelor, se cere a fi grăbită.

Au cuvîntul în această privință toți membrii cooperatori. Și nu ne lîndoim că vor fi și în acest an la înălțime,

CL. MUNTEANU

Minuni pe Argeș

Hei, Manole, meștere Manole,
Ce destin a vrut izbăvitor
Să-ți inchidă visul în cupole,
Lacrime să-ți schimbe-ntr-un

izvor?!]

Vremurile strînse-ntr-o baladă
Apa lanii cîrge peste văi,
Cînbănese luceafăr va să cadă
Și să aprindă Argeșu-n văpăi.

ION MARIAN

CULTIVAREA TRADIȚIEI LOCALE

Văzut în complexitatea sarcinilor care îi revin pe cele două mari planuri — al răspîndirii științei și culturii și al stimulării și valorificării creației populare — căminul cultural se recomandă cu adevărat ca centru al vieții spirituale a satului. La căminul cultural vin în timpul liber toate categoriile de vîrstă, de pregătire și de profesii care populează satul contemporan, oameni de cerințe, gusturi și preferințe diferite pe care, în consecință, nu îi poate mulțumi decît un volum bogat de manifestări diferențiate, de activități care să țină seama de realitățile și nevoile fiecărei localități în parte. Studiul atent al problemelor locale, al factorilor de sociologie și etnografie caracteristici zonei respective îl ajută pe director să desfășoare o muncă de profunzime, cu răsunet în masa beneficiarilor activității cultural-artistice, pe potrivă preocupărilor și gusturilor lor.

Un drum către inimile acestora îl deschide, cu siguranță, cultivarea tradiției locale, valorificarea zestrei de frumos rămasă de la înaintași în domeniul cîntecului, jocului, obiceiurilor și creației artistice. Cu prilejul colocviului folcloric organizat în primăvara acestui an la Timișoara, lectorul universitar G. Manolescu și folcloristul I. Bradu, inspector al comitetului județean de cultură și artă Bihor, subliniau interesul excepțional de care se bucură în unele localități din vestul țării (Satchinez, Răpsig etc) acțiunile de recuperare a unor fenomene folclorice aflate în pragul dispariției. Bătrînii satelor, acolo unde au fost solicitați, au îmbrățișat cu entuziasm ideea de a ajuta la valorificarea datinilor și producțiilor muzical-coreografice acoperite de cobul vremii. Ansamblurile folclorice ale vîrstnicilor s-au pus temeinic pe treabă și ardoarea lor a atras atenția consătenilor încă de la repetiții. Tinerii îndeeșbi, minaiți de curiozitate, veneau seara la cămin și cereau permisiunea să asiste la repetițiile bătrînilor. „Puteți sta, aprobau aceluia, dar numai cu condiția să păstrați liniște. Altfel, vă poftim afară“.

Și repetiția continua într-o atmosferă gravă, ca o taină a descifrării unui mesaj străbun. A face repetiții cu asistență — și aceasta în condițiile concurenței televizorului — trebuie să recunoaștem că este o performanță pilduitoare, experiența celor care au izbutit-o impunîndu-se a fi generalizată.

Înțeg însă toți directorii de cămine să cultive tradițiile cultural-artistice locale, să scoată la lumină comorile uitate ale unor vetre folclorice? La Susani, ca în multe alte comune bănățene, se ține anual sărbătoarea numită „rugă“, care durează trei zile și coincide cu hramul bisericii numai în timp, pentru că prin toată desfășurarea ei se dovedește a fi cu desăvîrșire laicizată. În curtea căminului cultural, sătenii, prezenți cu sutele, joacă după o orchestră care cîntă aproape fără pauze și ai cărei componenți, în acest scop, se odihnesc cu schimb. Tot aici, la căminul cultural, funcționează și bufetul cooperativei de consum, cu băuturi și gustări. De ani de zile găzduiește căminul cultural această sărbătoare rămasă în tradiția locală fără vreun alt sens decît acela de prilej de veselie petrecere. Directorului nu i-a trecut însă niciodată prin cap, și poate că nici specialiștii instituției culturale tutelare nu l-au sfătuit, să facă și mai puțină petrecere localnicilor, să-i dea un conținut, să folosească acest prilej care reunește sute de oameni. S-ar putea organiza concursuri pentru cel mai frumos costum național, fiindcă la Susani por-

tul popular este pe cale de dispariție. Foarte gustate și cu un mare număr de participanți ar fi, neindoielnic, concursurile pentru cel mai bun solist vocal sau instrumentist de muzică populară, pentru cea mai bună pereche de dansatori, pentru cel mai bun rapsod popular, pentru cel mai activ culegător de folclor etc. În loc ca sala căminului să fie transformată în bufet, iar directorul să se invitească printre lăzile cu sticle de vin, cum se întîmplă an de an la Susani, ar fi util ca pe scenă să fie prezentate de către un grup folcloric vechi cîntece, dansuri și obiceiuri din partea locului.

În județul Argeș, casa creației populare a luat inițiativa înființării cîtorva cercuri de ceramiști în localitățile unde există încă meșteri talentați și doritori să transmită tinerilor arta olăritului. Normal ar fi fost ca cercurile de ceramiști să funcționeze la căminele culturale, dar lucrul acesta nu a fost posibil peste tot și conducerea casei județene a creației populare amintea cazul unui director de cămin care, din comoditate, nu a înțeles să sprijine această frumoasă inițiativă.

Suficiența, respectarea funcționarească a unor planuri minime, încremenite, potrivnice inițiativei sînt pentru activistul cultural adevărate pietre de moară. Munca sezonieră, conformistă, lipsită de profunzime, îl obosește și pe cel care o face și pe cei care îi urmăresc rezultatele. Numai forînd în zăcămintele tradiției populare putem readuce la suprafață comori oricînd plăcute spectatorilor de cele mai diverse categorii.

NICOLAE CULCEA

Cu peana la pălărie

NOTĂ DE LECTURĂ

TIBERIU ILIESCU:

La cocoșul spinzurat

Proza scurtă cere îndemnare artistică, concentrare a gândului și economie a înfăptuirii stilistice. În filele cît patru degete întindere ale revistei „Bilete de papagal“, Tudor Arghezi creiona neuitatele sale tablete și găzduia în același timp, în fiecare număr, debutanți. Ca de sub „Mantaua“ lui Gogol, din această minusculă revistă a anilor 1928—1938 s-au ivit talente, care au depășit uneori, în notorietate, granițele țării. Acolo a publicat în tîia oară, mi se pare, și Tiberiu Iliescu, autorul volumului recent tipărit: „La cocoșul spinzurat“.

Cîteva din medaliioanele și pamfletele acestei culegeri au fost înnobite de altfel prin girul arghezian de atunci. Repet: medaliioane și pamflete, deoarece Tiberiu Iliescu minuieste cu dexteritate și mîngîioasele fulgurații lirice, dar și linia îngroșată a caricaturii.

Se pleacă în fața unor chipuri de cărturari și artiști care i-au procurat deliciale spiritului, dar își ex-

primă neîndurător revolta față de idolii tuturor zădărniciilor, care s-au fărîmițat apoi în pulbere necruțătoare, prin judecata vremii.

Astfel se oprește pios lingă opera unor savanți ca N. Iorga, Vasile Pîrvan, Ovid Densusianu, a altora ca Mircea Eliade sau Petre Pandrea, a unor prozatori și poeți ca Mateiu Caragiale și Tudor Arghezi, a pictorilor C. Baba și Al. Ciucurencu.

Aș adăuga că autorul acestei cărți a condus caietele literare Meridian, unde cuvîntul a fost rostit curajos, într-un timp cînd libertățile civice și ale cugetului erau suspectate.

Sub firma „La cocoșul spinzurat“, care amintește de emblemele medievale ale hanurilor franceze, germane, italiene și din Transilvania noastră, se adăpostesc prețioasele notații ale unui poet și totodată fin observator al morăvurilor artistice de altădată, și poate și de astăzi.

C. N. NEGOIȚĂ

Conferința

Un director de cămin cultural dintr-o localitate de lângă Turda mi s-a plîns, deunăzi, că în ultima vreme atenția sătenilor a scăzut față de conferințele ce se țin în comuna sa, că la asemenea manifestări vin de obicei puțini oameni.

Din păcate acest fenomen îl întîlnim și în alte locuri. Sînt destule localități unde conferința are în general un auditoriu redus, iar unele studii și anchete sociale întreprinse în mediul rural confirmă și ele lipsa de atracție a acestui gen de manifestare culturală. Așa, bunăoară, în cadrul unui studiu efectuat de cercetători științifici în comunele Belinț, județul Timiș și Comana din Dobrogea, dintre sătenii întrebați doar 11 la sută au răspuns că le plac conferințele pe care le ascultă la căminul cultural.

Se întîmplă un lucru oarecum ciudat. Creșterea nivelului cultural și a interesului sătenilor față de cele mai variate domenii ale științei sînt însoțite în unele locuri de un oarecare dezinteres, și o slabă participare tocmai la acele manifestări care sînt menite în primul rînd să răspundă setelor de cunoaștere.

Să fie oare conferința o formă depășită „care nu mai prinde la sate“, cum afirmă unii (mai ales acolo unde această activitate e slabă)? Sau televizorul e de vină, cum susțin alții? Realitatea infirmă ambele afirmații. Sînt localități unde conferința constituie o manifestare de răsunet și prestigiu. La Florești, lingă Cluj, ori de cîte ori le vorbesc oamenilor, conferințarii din comună (profesoara Ana Olteanu, Maria Cîrjoescu, profesorii Ion Bota, Iosif Cardos) sau cercetători științifici invitați de la Cluj, sala este totdeauna arhiplină și expunerile stîrnesc un viu interes. La Zorști, lingă Buzău, într-o seară, la o expunere a directorului de cămin I. Mocanu despre trecutul așezării, era atîta lume, că mulți săteni au rămas pe dinafară. Cînd cu cîtăva vreme în urmă în Girișu de Cris, județul Bihor, a venit conferințiarul Dumitru Fîru de la Institutul agronomic din Timișoara să vorbească despre creșterea științifică a păsărilor, au sosit aici cu căruțele și sătenii din satele Cheresig, Toboliu, Tărian ca să-l asculte. Nu conferința ca gen de manifestare este depășită, și nu televizorul e de vină că în unele locuri ea nu atrage oamenii. Depășite sînt doar anumite expuneri care se repetă de ani de zile la unele cămine, ca bunăoară: De ce bate vîntul?, Despre fulger și trăsnet, Somnul și visele etc., deși sătenii manifestă interes pentru o serie de probleme noi ale științei (vezi varietatea structurii întrebărilor adresate brigăzilor științifice). Depășit este apoi, în unele locuri, felul de organizare și prezentare a unor expuneri și conferințe, menținîndu-se și în continuare modalități rudimentare, birocratice, formale în acest domeniu important al muncii culturale.

De cîte ori n-am asistat, în zilele de duminică, în fostele centre de raioane la ieșirea conferințiarilor la sate! Erau mobilizați oameni, li se dădea un text, neținîndu-se uneori seama de specialitatea lor și plecau să-l citească. La Buru, localitate din Țara Moților, cîteva luni în șir, conferințele, indiferent de subiectul lor, au fost citite de o fată tînă, pe atunci directoare de cămin.

În multe locuri, recrutarea conferințiarilor se face și acum formal, numai ca o împărțire de sarcini. Nu se examinează întotdeauna dacă omul respectiv are și vocația care se cere unui conferințiar, dacă știe să vorbească frumos, atrăgător și clar pentru adulți.

Sătenii de azi, cu exigentele lor sporite în domeniul culturii, nu mai sînt dispuși să audieze conferințe slabe. Ei selectează cu mult discernămint manifestările la care iau parte, și pretind ca acestea să le îmbogățească cunoștințele, să le fie prezentate în mod atrăgător, plăcut.

Din păcate, în propaganda prin conferințe nu sînt încă îndeajuns de folosite mijloacele audio-vizuale: magnetofonul, seturi cu diapozitive, filmul etc. Succesele pe care le înregistrează conferința în multe localități se datorează îmbunătățirii și modernizării acestui gen de manifestare, faptului că ele sînt susținute de oameni competenți, de conferințieri cu vocație și că tematica lor răspunde preocupărilor actuale, exigențelor culturale crescute ale sătenilor.

I. RADU

PĂMÎNTUL

rezervă nelimitată

Prin adoptarea de către Marea Adunare Națională a legii cu privire la apărarea, conservarea și folosirea terenurilor agricole, gospodărirea chibzuită a pământului a căpătat o bază juridică. De modul cum vor fi aplicate prevederile acestei legi depinde realizarea obiectivelor stabilite în agricultură.

În județul Timiș au fost luate o seamă de măsuri pe linia folosirii mai depline și cât mai economic a pământului, cum ar fi spre exemplu desțelenirea unor pășuni și fi-nețe slab productive, amenajarea și plantarea cu vii și pomi a unor terenuri în pantă, impropii pentru alte culturi, combaterea sărăturilor, eliminarea excesului de umiditate prin lucrări hidroameliorative. Numai în acest an (pînă în prezent) pe terenurile cooperative agricole au fost executate canale care permit punerea în valoare a câteva mii de hectare la adevăratul potențial de fertilitate a solului. Desigur, acesta este doar începutul. În fața noastră stă sarcina de a realiza lucrări de excavare a peste 665 mii m. c. de pământ, pentru a scoate de sub influența nefastă a excesului de umiditate a unor suprafețe ce totalizează la un loc circa 278 500 hectare.

Pe teritoriul județului nostru, îndeosebi în zona de vest, există suprafețe întinse de terenuri afectate de procesul de sărăturare secundară a solurilor. Ameliorarea acestor terenuri presupune însă acțiuni de lungă durată și eforturi mari. E adevărat că și rezultatele în producție justifică strădaniile depuse. Prin măsurile de ameliorarea sărăturilor, luate de membrii cooperativei agricole Dinaș, de pildă, capacitatea de producție a pășunilor în suprafața de 670 ha. a sporit cu peste 50 la sută. Acesta este doar un exemplu. Dar cooperativele agricole din județul nostru dispun de rezerve mari privind folosirea rațională și eficientă a pământului. Peste 5700 hectare reclamă lucrări de comba-

terea eroziunii. Aceste măsuri privesc însă un număr mai mare de cooperative agricole. Tocmai de aceea ne-am propus ca în acest an să inițiem combaterea eroziunii pe aceste suprafețe prin acțiuni intercooperative. Rezultatele dobîndite în citeva unități ne îndreptățesc să credem că aceste măsuri sînt foarte bune. Cooperative ca Herneacova, Stanciova, Izvin, care ani la rînd au bătut pasul pe loc, prin înființarea unor plantații de vii pe terenuri în pantă impropii culturilor agricole, au ieșit din impasul financiar, se consolidează, ceea ce permite firește o creștere corespunzătoare a veniturilor membrilor cooperatori. O altă rezervă este legată de amplasarea construcțiilor. Ani la rînd, suprafețe însemnate de teren au stat

nefolosite ca spații între construcțiile agrozootehnice, suprafețe practic neproductive.

Pe lîngă aceste deficiențe, în folosirea rațională a fondului finciar se mai adaugă aceea a unei agrotehnici neadecvate, a unor greșeli în irigații, a lipsei de preocupare în irigații, a bateriei eroziunii și procesului de sărăturare a solurilor sau aplicării fără discernămint a îngrășămintelor chimice și a amendamentelor.

Pentru a da curs efectului legii, este necesară de pe acum întocmirea unor proiecte fundamentate științific, de organizarea teritoriului, care să permită exploatarea completă, deplină și cu maximum de eficiență și productivitate a terenurilor, de creștere continuă a categoriilor de

folosință superioară. După părerea mea, ar trebui revăzute și actualele soluții care se dau în mod curent în proiectele de desecări și irigații, prin canale de deschere de suprafață care vrînd nevrînd scot din circuitul arabil suprafețe însemnate, mergînd în viitor pe sisteme de drenuri subterane și conducte de alimentare în cazul irigațiilor. De asemenea, în munca de cercetare, deși nu se poate spune că nu i se acordă un rol important, va trebui totuși să i se mărească ponderea, întrucît practica agricolă cere răspunsuri urgente în problema combaterii sărăturilor, eroziunilor, prin măsuri radicale și cu efecte imediate. Evident că în toate cazurile e nevoie de eforturi materiale și spirituale, dar avîndu-se în vedere capacitatea creatoare a oamenilor care lucrează în agricultură și pentru ea, precum și ponderea pe care o are această importantă ramură la crearea venitului național, orice efort este pe deplin justificat.

Ing. IUGA IOAN
vicepreședinte
U.J.C.A.P. Timiș

Aspersoarele în acțiune

ÎNSEMNĂRI
DIN JUDEȚUL
SIBIU

Arz-o focul de răchie

I se încedîntase paza acareturilor cooperativei agricole. Și iată-l intrînd în schimb. Era o noapte cam răcoroasă. Sobă de tuci se găsea, nici lemnele nu lipseau. Ce-ar fi să faci nițel foc? După cîteva minute soba era încinsă. Apoi paznicului i-a venit altă poftă. Să tragă o jumă de răchie că doar... A dat fuga la bodegă. Totul a durat puțin. Se întoarce, mai încarcă o dată soba și mai dă o fugă după altă o jumătate. O soarbe și pe asta cu plăcere și mai pe îndelete. Apoi își amintește că-i paznic. Pornește spre magazie, dar, nu mai găsește decît cenușa. Focul iscat de la soba înroșită a mistuiri aproape totul.

Știți cine e eroul acestei întâmplări? Răspunde la numele de Măurer Samoilă și-i din comuna Ațel. Și-acum răspunde și pentru fapta lui.

Partea lui...

Aici e vorba tot de răchie, dar alt fel. Lucrurile s-au petrecut în satul Vard Ion Cojocaru primise gestiunea povarnei. Cojocaru știa că uimul trebuie predat cooperativei agricole. Dar ce nu se poate face dacă ești înzestrat și cu puțin talent? Dai o parte cooperativei și alta o oprești pentru tine. Treburile mergeau bine. Dar iată că într-o zi, organele miliției dau de firul afacerii. Tribunalul la rîndul său îi dă „partea” lui.

Se caută idei

Cooperativa agricolă din Noul Român plătește bine celui care ar putea da sugestii pentru stringerea, sortarea și adăpostirea tuturor uneltelor agricole ce sînt împrăștiate de luni de zile peste tot, în ograda cooperativei.

Ofertele se primesc zilnic chiar de către președintele C.A.P., tovarășul Miclea. E o chestiune presantă, fiind vorba de avutul obștesc. Așadar nu întîrziati cu sugestiile.

După relatările corespondentului nostru VALEB BALTEȘ.

ÎN SPRIJINUL PENSIONARILOR

Zilele acestea a apărut o Hotărîre a Consiliului de Miniștri prin care unitățile de desfacere ale întreprinderilor și organizațiilor comerciale de stat, ale cooperativei de consum și cooperativei meșteșugărești, precum și centrele de comandă ale cooperativei meșteșugărești pot vinde mărfuri și să presteze servicii cu plata în rate. Vor beneficia de aceasta pensionarii care primesc pensii prin oficiile de pensii din cadrul direcțiilor județene, administrațiile teritoriale de pensii din cooperativa meșteșugărească, sectorul de pensii din Ministerul Forțelor Armate, Serviciul pensii din Ministerul Afacerilor Interne și uniunile de creație.

Cumpărătorul sau beneficiarul serviciilor va trebui să achite 15—30 la sută din valoarea mărfii sau a serviciilor. Restul sumei urmează să se achite în cel mult 12

rate lunare, iar pentru obiectele și serviciile de valori mai mari se poate achita și în cel mult 24 rate lunare.

Dobînda stabilită pentru sumele ce reprezintă ratele lunare va fi de numai 3 la sută pe an. Ratele rămase de plată la încheierea contractului de vînzare-cumpărare, sau pentru prestări de servicii, vor fi în mod obligatoriu garantate de 1—2 angajați cu contracte de muncă din organizațiile socialiste sau de către 1—2 membri ai cooperativei meșteșugărești. Mărfurile vîndute cu plata în rate devin proprietatea cumpărătorului din momentul semnării contractului de vînzare-cumpărare și ele nu pot fi înstrăinate de către cumpărătorii prin vînzare, donație, schimb sau alte metode de înstrăinare mai înainte de a se fi achitat integral prețul acestor mărfuri.

NOI MĂSURI PRIVIND

PLATA PENSIEI DE ÎNTREȚINERE

Ministerul Justiției a elaborat împreună cu Ministerul Finanțelor noi instrucțiuni cu privire la modul de executare a poprîrilor asupra salariilor sau altor venituri din muncă asimilate cu acestea, pentru plata pensiilor de întreținere de către acei care nu înțeleg să se conformeze de bună voie acestor obligații legale și morale. Astfel, s-a stabilit că organizațiile socialiste cărora li s-au comunicat titlurile executorii în baza cărora să rețină din drepturile bănești ale salariaților pensii de întreținere sînt obligate să remită și să trimită sumele respective beneficiarului pensiei prin mandat poștal — la termenul de plată a salariilor. Taxele poștale și costul mandatului urmează a fi suportate de soțul sau soția obligată a plăti pensie de întreținere. Beneficiarul pensiei de întreținere va putea ridica și direct, de la casieria unității, suma ce i se cuvine.

Pentru a simplifica formalitățile de înființarea și executarea poprîrilor și pentru a împiedica sustragerea de la plata pensiei de întreținere, noile instrucțiuni stabilesc obligația organizațiilor socialiste de a comunica beneficiarului pensiei de întreținere precum și tribunalului care a încuviințat poprîrea, schimbarea locului de muncă al debitorului, indicîndu-se și noul loc de muncă dacă acesta e cunoscut. În același scop, instrucțiunile stabilesc obligația unităților de a inscrie în „nota de lichidare”, existența poprîrii pentru datorii de întreținere, indicîndu-se și ordonanța de poprîre și tribunalul care a emis-o. De asemenea, s-a stabilit și obligația unităților de a cere noilor angajați „notele de lichidare” de la vechile locuri de muncă și dacă rezultă existența poprîrii pentru pensia de întreținere să încunoștințeze tribunalul respectiv și pe beneficiarul pensiei.

VASILE BRĂILOIU
consilier juridic șef

1848

REVOLUȚIA LIBERTĂȚII SOCIALE
ȘI A UNITĂȚII NAȚIONALE

Faptele strămoșilor sînt, după cum spune N. Bălcescu, „suvenir sublimi”, care de multe ori luminează poporul „asupra soartei sale, îl trag din adormire, din nepăsare și deșteaptă în inima lui demnitatea de om și entuziasmul libertății”.

și cadențate, ca dintr-un marș al celor mai grele evenimente ale istoriei, stihuri scrise de transilvăneanul Andrei Mureșanu :

„Pe voi vă nimiciră a pizmei răutate,
Și oarba neunire la Milcov și Carpați !

Nicolae Bălcescu în mijlocul ciocănarilor

(Pictură de VASILE GANEA și GH. DAMIAN)

Una dintre aceste „suvenire”, dintre aceste fapte strămoșești de care-i bine să ne aducem mereu aminte este și revoluția din 1848, moment de răscruce în istoria modernă a poporului român. Istoricii arată că revoluția din 1848 a izbucnit și s-a desfășurat în țările române la rînd sau în cadrul revoluțiilor din acel an din întreaga Europă. A fost anul 1848 un an revoluționar, în care întregul continent s-a acoperit de steagurile tricolore ale „libertății, egalității și fraternității”. Un an revoluționar, în care burghezia a dat, cum se zice, ultimul asalt împotriva cetății feudalismului, pentru a cuceri libertăți, drepturi politice și stat național, independent. Un an revoluționar, în care au fluturat, înflăcărând în văzduhul istoriei și pe baricade, în focul luptei pentru dreptate, și steagurile roșii ale clasei muncitoare. Atunci, în iunie 1848, proletariatul din Paris a angajat prima lui mare bătălie de clasă cu burghezia. Aceste fapte constituie noutatea și marea revoluției din 1848. Ele dovedeau că steagul luptei pentru libertate trece în mâinile altei clase — clasei muncitoare, a popoarelor.

În țările române, pe-atunci despărțite și înjugate stăpînirilor otomane și habsburgice, dominate de boierime și de grofii maghiari, revoluția s-a aprins și s-a desfășurat în trei locuri. În Moldova, în Transilvania și în Țara Românească. Dar în ciuda stăpînirii străine și a hotarelor nefirești înfipte pe Milcov și Carpați, românii au făcut, în fapt, o singură revoluție. În ciuda asupririlor și a pedepselor, ei se întîlneau între dinșii, se sfătuiau, scriau la aceleași reviste, făceau aceleași planuri de viitor. Tineretul revoluționar a trecut, cu primejdia vieții, de sute și sute de ori dintr-o parte în alta a pămîntului românesc, ducînd pretutindeni făclia nădejilor și principiile luptei social-politice. De aceea, afirmăm, fără puțință de tăgadă, că deși pe-atunci erau trei țări române, revoluția a fost una singură. Una singură, pentru că s-a desfășurat pe pămîntul patriei române, în folosul și cu jertfa poporului român. Una singură că a urmărit aceleași țeluri, aceleași obiective: eliberare socială, drepturi politice, unitate și independență națională. Aceste obiective s-au înscris în „petiția proclamațiune” alcătuită de revoluționarii moldoveni în aprilie 1848, s-au înscris în documentul semnat, la 24 mai, de aceiași revoluționari moldoveni, aflați în surghiun la Brașov și denumit „Prințiunile noastre pentru reformarea patriei”, s-au strigat pe Cîmpia Libertății de la Blaj, în 15 mai, s-au argumentat în lucrarea lui M. Kogălniceanu „Dorințele partidei naționale din Moldova” au alcătuit mîndria proclamației de la Islaz și tematica esențială a presei din București sau Brașov. Aceleași mari țeluri au fremătat în versurile lui Alecsandri :

„Haideți frați de-aceiași sînge ! Hai cu toți într-o unire
Libertatea României să cătăm să dobîndim !
Hai români ! Sub ochii lumii pentru a patriei iubire
Pentru a nației mărire
Viața noastră să jertfim !”

„Aceiași freamăt adînc popular și patriotic ne înflăcă și în stihurile aspre

Dar noi pătrunși la suflet de sfînta libertate
Jurăm că vom da mîna, să fim pururea frați !”

Luptînd pentru aceste țeluri înalte, pentru aceste nobile idealuri, poporul

român și conducătorii lui, cei mai mulți vrednici cărturari ori poeți de multă și vibrantă simțire, ca Bălcescu și Avram Iancu, Kogălniceanu și Gh. Bariț, Alecsandri și Eliade au putut stringe adunarea din aprilie din Iași, impresionantă și dirza Adunare națională și populară din Blaj, ori Adunarea populară de la Islaz, din 9 iunie 1848, unde s-a citit „Proclamația”, document politic care a stat la baza Constituției noului stat, cucerit de revoluție. Cei mai buni dintre conducători arătau că „numai prin chemarea întregă a poporului la întrebuintarea suveranității sale se vor putea îneca vechile gete ale inimilor românului, cum și nelegiuitele uneltiri ale acelor nevegheați intriganți care se mai măgulesc cu ideea că se poate răpi libertatea din mâinile unui popor deștept”. La Islaz în 9 iunie, la București în 11 iunie și apoi în entuziasta Adunare populară de la 15 iunie 1848 de pe Cîmpia Libertății (cîmpul de la Filaret) poporul român și-a arătat marea lui voință de a trăi liber și stăpîn pe soarta sa, marea lui rivnă spre progres.

Dar forțele dușmane au fost, atunci, mai puternice decît ale poporului. Armata otomană a trecut Dunărea și s-a năpustit cu război asupra țării. Un călător francez, anume Ubicini, aflat în acele zile în țara noastră, scrie că, atunci cînd au aflat că turcii vin să înăbușe revoluția, mii de oameni simpli și hotărîți s-au îndreptat în masă la palatul guvernamental, cerînd cu mare zarvă

să fie duși împotriva inamicului. „Dar sînteți fără arme, li se striga nu avem să vă dăm”. — „Și ce da răspundeau ei, noi avem brațe tari — „Conducătorii noștri nu sînt alii — „Vor merge cu noi preoții noștri ne vor binecuvînta în ceasul greu morții...”

Românii și-au dat seama, în 1848, numai uniți puteau înfrînge pute potrivnice libertății sociale și naționale. Cum scria Bălcescu: „era scris în fundul inimii fiecărui român: mîntu de orice domnie străină prin unitate națională !”

De atunci au trecut 120 de ani. Poporul român a înfăptuit toate visurile revoluționarilor din 1848. Au înfăpt și mult mai mult decît au cutezat ei viseze. Căci revoluționarii de la 1848 abia cutezau să-și propună a dezvolta industria și agricultura. Azi, aceste mări ale economiei strălucesc prin frumusețea lor înflorire. Ei abia cutezau să ardă *arhondologia*; cartea privilegiilor boierești, iar azi boieri nu mai sînt. Ei abia îndrăzneau să pună probleme unității, iar noi azi trăim într-o unitate, de ambele părți ale Carpaților. Ei abia cutezau să înceapă educația republicană a poporului, iar azi trăim în Republica Socialistă Română. Dar nu trebuie să uităm că, la temerile noastre de azi, stă și jertfa eroică în lupta revoluționară și națională.

D. M. IAS

Centenarul corului din Orăștie

„Viața de cîntec național” a formației corale din Orăștie a ajuns la 100 de ani. Istoria sa începe în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și a fost scrisă cu pasiunea și strădanția unor cărturari cu dragoste față de popor și de arta lui. O corespondență din Orăștie, apărută în ziarul „Telegraful român” din Sibiu, nr. 44 din 13 iunie, 1867, menționează că la inaugurarea școlii din Orăștie „au cîntat școlarii. După masă și seara, petrecere pe Dealul Mic, retragere cu torțe și stîndarde naționale”. Acesta a fost momentul premergător înființării corpului orăștitan al cărui act de naștere poartă anul 1868. Un protocol de procese verbale al comitetului parohial și școlar din anul 1868 consemnează faptul că „învățătorii au împărțit clasele să compună un cor din prunci și părinți”.

Începînd cu anul 1883, corul, dirijat de învățătorul Ioan Branga, venit din Poiana Sibiului, cunoaște o epocă de înaltă ascensiune. În repertoriul corului se observă o puternică orientare spre muzica populară și laică. Corul se face cunoscut pe plan național la

București în anul 1906 cînd, alături de formațiile din Brașov, Sibiu, Lugoj, participă la festivalul coral organizat de Societatea muzicală „Carmen”. În luna septembrie 1913, au loc la Orăștie serbările „Astrei”. Corul a interpretat, printre alte piese, și „Maștri și plugari” pe versuri de Andrei Birseanu.

În anii de după 23 August 1944, corul se integrează în procesul revoluției culturale din țara noastră și reputează succese atît pe plan local cît și național. El este prezent la serbările prilejuate de diferite aniversări precum și la marile înfruntări artistice din cadrul unor festivaluri și concursuri republicane. Repertoriul său s-a îmbogățit în permanență cuprinzînd atît cîntece vechi cît și cîntece noi.

Cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la înființare, corul din Orăștie a fost decorat cu Ordinul „Meritul Cultural” clasa a II-a, iar numeroși coriști și animatori au primit ordine și medalii.

Prof. PETRE BACIU
și N. GASTONE
metodist la Casa de cultură a orașului Orăștie

Serbare cîmpenească argeșeană

E

E mai bogată marea de
La țărnuț de la margi
Cînd le culege stelar
Fremătător, fosforescen

Un șir de constel
Pe cîmpul de azu
Iar vîntul, colina
Le joacă-n valuri

SUPORT

Adevăratul conducător de unitate biziue autoritatea pe competență, moralitate desăvîrșită, pe spiritul de dreptate, pe modestie.

Adevăratul conducător de unitate să asculte atent păsurile omului cîmp, ale îngrijitorului de animale, femeilor, ale bătrînilor. El nu uită fiind ales sau numit în funcția aceea nu i s-a creat un privilegiu persoai a fost investit cu o apăsătoare dar bilă obligăție. Am întîlnit adesea și ședinți de cooperative agricole care trunesc multe din aceste calități. E resc să fie așa fiindcă ei și-au șle caracterele la școala eticii comuni. Dar există și o categorie de cazuri tîn de un anumit fel de a interpreta autoritatea și care stau în atenția rindur de față.

„Președintele se nascuse acolo în Era țaran de obirșie, prin vocație și i ocupație. Pină a fi ales președinte, un om de incredere, fiindcă altmîn n-ar fi primit investitura. Și într-o Oamenii din Ciuperceni-Dolj tîn m încă intimplarea a deznodămîntul amar. Fostul președinte care a știu oprobiul public și sancțiunea legii, virșise mult timp, alterînd ideea autoritate, violențe și abuzuri. Se trecuse așadar cu omul acesta un pro lent și ireparabil de dezagregare mor

ALBINA COPIILOR

Drum bun!

Reluând firul unei vechi tradiții, Albina își propune să publice săptămânal acest colț dedicat copiilor, școlărilor și pionierilor. În cadrul rubricii noastre, își vor da întâlnire cu micii cititori scriitorii de frunte, graficienii cunoscuți, educatori cu experiență și redactori calificați de la revistele „Arici Pogonici” și „Luminița”.

Vom căuta să publicăm povestiri vesele și moralizatoare, fabule, povești din comoara folclorului nostru, poezii pe care pionierii să le recite la serbările lor școlare, glume, ghicitori, șarade.

Curînd, eroii rubricii noastre vor prinde viață și-i vor desfăta pe cititorii *Albinei copiilor*. Îi rugăm, de aceea, pe acești cititori să ne comunice părerile despre noua noastră rubrică.

Școlarii și pionierii sînt invitați să ne scrie despre toate problemele care îi preocupă, ce ar dori să citească în *Albina copiilor*, ce le-a plăcut mai mult din materialul pe care l-am publicat pînă în prezent. De asemenea colțul acesta fiind dedicat lor — îi rugăm să ne trimită propriile lor lucrări literare (scurte poezii și povestiri) sau desene. Pe cele mai reușite le vom tipări cu multă plăcere și vom institui și un concurs cu premii, la care să participe toți copiii, toți școlarii, toți pionierii.

Deci nu uitați, copii, să ne scrieți!

Vă urăm zile frumoase de vacanță și așteptăm vești de la voi!

VICTOR TULBURE

redactor-șef adjunct al revistelor „Arici Pogonici” și „Luminița”

CÎNTEC DE TABĂRĂ

În tabere, în drumetii de vară,
Noi țara s-o iubim am învățat.
Aprindem foc de tabără și parcă
De veghe, codrii, stau cu noi la sfat.

Noi sîntem pionieri, sîntem prezentul
Și viitorul tot noi o să fim.
Cu cîntece, cu inimi avîntate,
Noi țara o cinstim și preamărim.

Bogată și frumoasă fără seamăn
E patria în care ne-am născut.
Noi, mine, o vom face mai frumoasă
Iar la nevoie, îi vom fi și scut.

CRISTINA CONSTANTINESCU
clasa a IV-a Școala generală 118
București

VULPEA TOT... VULPE!

Leul și-a chemat slujitorii în jurul său și le-a vorbit:

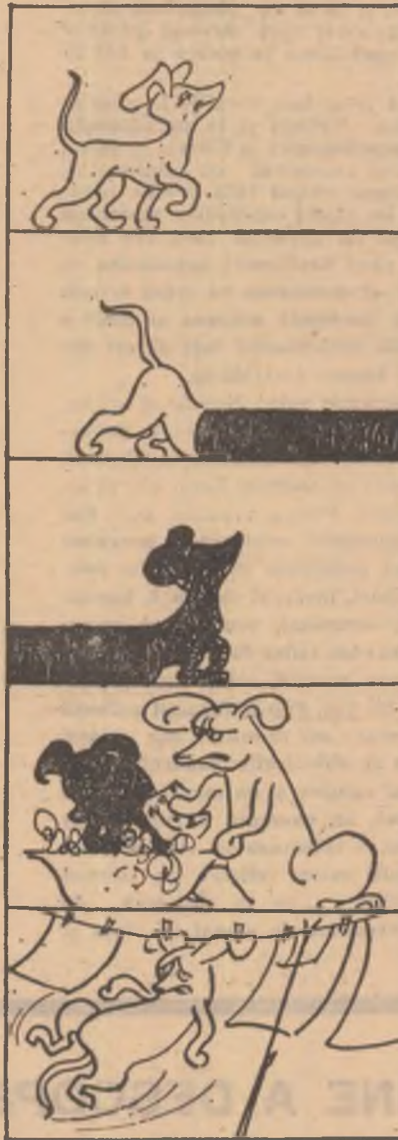
— Am drept de viață și de moarte asupra voastră. Chiar dacă vă voi porunci să v-aruncați în mare, să nu șovăiți!

Slujitorii se făcură mici de frică și nici nu mai suflară. Doar vulpea dădu să plece liniștită.

— Hei, tu, încotro? strigă minios leul.

Vulpea se plecă pînă-n pămînt.
— Mă duc, stăpîne, să învăț să inot!

VICTOR SIVETIDIS

Desen de V. VASILIU

Voicîița din Rona de Jos-Maramureș

ni bogată marea

Din Năvodari la Tomis, un hurmuz
De scinteieri pe-ostroave și prin sate:
Ard stelele de foc de noi durate,
Semnalizînd spre astrele de sus.

ntind
e stins,
cuprins,
e-argint.

E mai bogată marea cînd le-adună
Podoabele pe pinzele albastre,
Să le păstreze pînă-n zori, cunună,
Lumină din lumina vremii noastre.

VLAICU BÎRNA

L AUTORITĂȚII

astfel de împrejurări, juriști, sociologi și psihologi cercetează toată înțelea de fapte țesută în jurul cazului stabilesc răspunderile. Cit de vinovat individul, ce rol au jucat factorii de educație. Ajungînd președinte omul a condus autoritatea cu aroganță. Analizăm cazul care oricum legal sau social fost rezolvat la timpul său, fiindcă — embrion sau în stare mai evoluată, emenarea denaturării ale autorității se ai întâlnese încă. Sfirșitul lor este unul dur, căderea în greșeală. Au fost înlecate în cazul amintit și în altele de acest gen niște cerințe etice? Au fost, neori lipsa de pricepere este înfășurată în infumurare și în refuzul de a văta de la cei din jur. Un conducător iest și receptiv ascultă și acceptă soluții. L-am cunoscut bine pe Ion Negoită, ou al Muncii Socialiste și președinte C.A.P. Pechea. A condus bine unitatea mulți ani și la un moment dat a eșit. A fost dojenit și în primul moment s-a supărat. Dar ceva din omul este, un echilibru moral ferm. cură l de a se autosurprinde în greșeală, o teligență adaptată la lucruri bune și apărat acțiunea tovarășilor săi de uncă l-au ajutat să depășească repede ipasul. Fiindcă este o calitate a nu te coti în afara greșelii, a fi animat de rința de a studia și a-ți însuși esența

înțelepciunii colective. Acesta nu e un indiciu al slăbiciunii și inferiorității, ci dimpotrivă al unei superiorități evidente. Oamenii știu să-l prețuiască.

Competența se dobîndește prin instruire continuă. Uniunea Națională a C.A.P. a deschis în țară trei școli, unde

președinților de cooperative li se predau disciplinele necesare și în primul rînd lecții de organizare. Cine vrea, învață. Fiindcă nu poți avea autoritate fără să știi. Autoritatea nu e o forță oarbă menită să întinîdeze pe ceilalți. Autoritatea nu e un drept conferit prin decizie. Ea e o necesitate organizatorică. „Omul de la Ciuperceni, (hai să-i zicem așa), și-a pus autoritatea integral în serviciul său. De regulă, în asemenea

cazuri, în jurul personajului se formează o gașcă care acționează ca un paravan între el și restul colectivului. În spatele acestui paravan al toleranței se consumă căderea celui în cauză, fiindcă paravanul acesta face imposibilă pătrunderea pînă la el a influențelor salutare din afară. Cîntăreții în strună, (uneori nu lipsesc nici bufonii), își poartă cu o larmă amețitoare protectorul pe drumul pierzaniei.

Exprimat în cuvinte simple, prin urmare, totul pornește de la o viciată înțelegere a autorității. Dacă cel în cauză nu se poate opri este pentru motivul că nu-i în stare de ceea ce se cheamă examinarea conștiinței proprii. El are o structură morală precară sau subrezită din anumite motive. Nu i se poate spune victimă, fiindcă tipul e perfect lucid. Falsa autoritate este o impostură, — „Nu merită să stea acolo unde e” — spun oamenii și-l caracterizează: „nu e nici deștept, nici sirguincios, nici omenos”. Numirea unui asemenea om în funcție este totdeauna rezultatul unei verificări pripite sau al favoritismului. El se bizuie tot timpul pe protecție și în loc de simpatia celor din jur se înconjură de o calotă de gheață.

A existat o astfel de practică ca desconsiderînd părerea opiniei publice din

sat, numirile în consiliile de conducere să vină „gata făcute” de la raion. Împingînd anomalia și mai departe, în adunări apăreau doi sau trei „tămîietori” care descopereau cu orice preț virtuți la cel propus. Oamenii din sală, puși în fața faptului împlinit, nu mai aveau de făcut decît să ridice mina și să aprobe. În fața lor nu se desfășura o procedură cuviincioasă, ci un fel de „vicleim”. Da, a existat o astfel de practică. Consecințele ei se mai văd încă. La C.A.P. Izvîntimș, vicepreședinte al consiliului de conducere este Iuliu Horvath. Roș de ambiții, distant și refractar, el a înlocuit colaborarea cu consiliul printr-o dispută în jurul autorității. Și în tot acest timp, fratele său Iosif Horvath comite în calitate de brigadier, abuzuri și ilegalități. Oamenii nu-l pot suferi, dar ocrotit, se vede, de fratele său, sfidează de ani în șir bunul simț.

Ne întrebăm: cine a îngăduit atîta vreme aici asemenea apucături de vechili? N-au auzit de Ciuperceni? Acolo începutul a fost făcut tot așa, cu dispreț față de oameni, cu punerea mai presus de orice a interesului personal, cu pornirea nesăbuită spre căpătuială.

Așteptăm precizări.

V. TOSO

MAGAZIN

ION-POP

RETEGANUL

Născut la 10 iunie 1853, în comuna Reteag, județul Năsăud, în familia unor țărani săraci, scăpați cu greu de iobăgie, Ion Pop-Reteganul este una din figurile luminoase ale culturii românești. „Casa în care m-am născut — mărturisește singur — era un bordeas cu nuiele, cu furci bătute în pământ, acoperit cu paie, și cu două fereste mici, ca două coale de hirtie. Tata era om sărac, scăpase de iobăgie cu pământ puțin și fără vite... De micuț umbrai și eu, ca alți copii de țărani, la oițe, firește începutul îl făcui cu păstorirea găștelor... Avansai însă, devenii păcurar la oi, apoi iarna la școală la noi în sat...”

După ce-și face studiile la gimnaziul din Năsăud și la preparandia (Liceul pedagogic) la Gherla și Deva, luându-și examenul cu „eminență”, în toamna anului 1873 devine învățător. În ciuda condițiilor materiale deosebit de grele în care era constrâns să-și desfășoare activitatea ca dascăl, el muncește cu zelul izvorit dintr-o profundă pasiune și dintr-o dragoste nefermărită față de cei din rindul cărora s-a ridicat.

În scrierile sale: Nuvele și schițe, Povești ardelenesti, Legende, povestiri și obiceiuri românești, Țiganii, Trandafir și vioarele, Leon cel tânăr, Inimioară, Pinteza viteazului etc. Ion Pop-Reteganul conturează pregnant profilul psihologic al țaranului nostru robust, încercat de viață, harnic, cinstit, cumpătat, vesel și cu încredere într-un viitor fericit.

Fiecare nuvelă, schiță sau povestire a lui Ion Pop-Reteganul reflectă nu numai un crîmpei din viața, munca și obiceiurile poporului nostru, dar conține și un mesaj etic bine conturat, un exemplu de urmat, un indemn, o trăsătură de caracter sau un profil moral reliefat, cu scopul mărturisit „...ca să slujească de pilde vrednice de urmat în viață și

ÎNAINȚAȘI AI CULTURII ROMÂNEȘTI

ca să arate unele rele înrădăcinate în poporul nostru”. Din toate aceste scrieri se desprinde preocuparea asiduă și conștient urmărită a harnicului învățător de a lumina și de a educa masele largi ale poporului nostru. De altfel, întreaga lui activitate și viața și-a pus-o în slujba acestui mureș obiectiv, imbinând munca de pedagog cu cea de culturizator, fapt ce ne îndreptățește să-l considerăm un mare educator al maselor țărănești. Pe linia acestor preocupări se înscriu, pe lângă volumele mai sus amintite și lucrările de îndrumare și inițiere a țaranului în munca agricolă (mai ales în pomicultură) și în organizarea gospodăriei țărănești: Casa țaranului român, Prietenul săteanului român, Curs practic de pomărit, Pomicultura, Cartea poporului, Pilde și sfaturi pentru popor, Povestiri din viața țaranilor români etc.

Animat de ideile iluminismului tardiv, harnicul învățător credea cu naivitate că viața grea, mizeră a țaranului poate fi schimbată dacă acesta va fi ridicat la un grad mai înalt de cultură, dacă va fi învățat să muncească cât mai bine și cu cât mai mult randament, dacă va fi educat în spiritul cumpătării, al economiei, al luptei împotriva beției, fumatului și a luxului. Deși uneori demască pricina situației grele a țaranului — crîncena exploatare burghezo-moșierească — totuși Ion Pop-Reteganul n-a reușit să meargă mai departe, n-a întrezărit și n-a îndemnat poporul la revoltă, la luptă pe plan social, ceea ce reprezintă o limită istorică a concepției sale.

Cu toate limitele concepțiilor sale sociale, este demnă de reținut activitatea sa de luminare și îndrumare a poporului, legătura sa continuă cu masele muncitoare asuprite ale satului și identificarea cu năzuințele acestora spre o viață mai bună, ajutându-l să se situeze pe o poziție avansată și să constituie pentru noi exemplu demn de urmat.

STELA TRITEANU

La Băile Herculane

Știați că...

...termenul de geografie a fost introdus de astronomul, geograful și filozoful grec Eratesfene (276—194 î.e.n.) care, într-o lucrare a sa în care descria uscatul cunoscut pe atunci, a folosit pentru prima oară acest cuvânt?

...Sahara a devenit deșert abia cu 6 000 de ani în urmă?

...hidrogenul este cel mai răspândit element din natură?

...în prezent, pe Pământ mai există cel puțin 520 de vulcani activi?

...există unele stele în care materia e atât de densă, încât un degetar umplut cu asemenea materie ar cântări sute și chiar mii și mii de tone?

...cel mai mare radio-telescop din lume se află în Porto Rico?

...borazonul (cristal produs pe cale artificială de om) este mai dur decât diamantul?

...după părerea unor oameni de știință, în epoca de piatră, jumătate din oameni erau stîngaci, în epoca de bronz — 25 la sută, iar în prezent doar 5 la sută?

...distanța pe linie verticală dintre cel mai înalt punct de pe Pământ (virful Chomolungma din Himalaia) și cel mai jos (situat în depresiunea Marianelor din Oceanul Pacific) este de aproximativ 20 000 de metri?

...potrivit datelor oficiale, în Africa în fiecare an cad victimă crocodililor cel puțin 14 000 de persoane?

SFATUL MEDICULUI

PRIMUL AJUTOR

ÎN CAZ DE RÂNIRE

În timpul muncilor agricole se pot întâmpla răniri produse prin lovire, tăiere sau înțepare, cu unelte (sapă, lopată, greblă, furcă, hîrleț, ciocan etc) sau din alte motive. O rană poate să fie mai mică sau mai mare, mai profundă sau mai la suprafață. De asemenea, poate să sîngereze mai mult sau mai puțin.

În primul rînd, vom opri hemoragia, prin tamponare cu bucățele de tifon și apă oxigenată. Dacă este o rană în care au fost tăiate vase mai mari de sînge (vene sau artere) atunci, deasupra ei, la două-trei lațuri de deget, stringem brațul sau piciorul cu un cordon de pînză, sau cauciuc sau din piele, pînă cînd vedem că se oprește sîngele și logăm. Aceste cazuri vor trebui să ajungă la medic cu cea mai mare urgență, pentru că o astfel de legătură nu poate să fie lăsată mai mult de două ore, căci desfacerea ei prea tirziu produce complicații mari.

După ce s-a oprit hemoragia, curățăm rana, ușor, cu bucățele de tifon sterilizat și apă oxigenată, sau rivanol, sau apă fiartă și răcită, înlăturînd impuritățile (pămînt, gunoi, resturi de îmbrăcăminte etc.). Apoi, ștergem pielea împrejur cu tinctură de iod, dar fără a atinge rana. O acoperim apoi cu bucățele de tifon pe toată suprafața ei. Deasupra așternem un strat subțire de vală și fixăm totul înfășurînd cu o față din tifon pe care avem grijă să nu o stringem prea tare pentru a nu împiedica circulația normală a sîngelui.

Dacă în trusa de prim ajutor, — cu care un grup mai mare de lucrători agricoli trebuie să plece întotdeauna la cîmp, — se află și pudră de sulfamidă, se va presăra pe rană înainte de a o acoperi cu tifon.

Orice rană trebuie să fie văzută de medic, acesta are calitatea de a hotărî dacă este necesar să se facă ser antitetanic în cazul cînd persoana rănită nu a fost vaccinată contra tetanosului sau dacă este necesar să se mai dea antibiotice sau alte medicamente.

Nicidecum nu se vor aplica pe rană frunze, țărîniș sau alteceva ce ar putea produce infecții grave.

Dr. E. ȘERBĂNESCU

CINE A DESCOPERIT AMERICA?

Iată o întrebare la care, fără îndoială că, oricine ar răspunde: Columb. Așa am învățat noi cei mai vîrstnici; așa învățăm și astăzi, în școli, copiii noștri.

Și totuși, în ultimii ani s-au descoperit unele documente care pun sub semnul întrebării acest adevăr arhicunoscut. Printre ele se numără și descoperirea, în 1963, la Newfoundland (Canada) a unor așezări din epoca precolumbiană.

Cea mai puternică lovitură a fost dată însă adepților lui Columb de către omul de știință californian Alf Monge, care afirmă că scandinavii se aflau deja în Oklahoma, în centrul continentului nord-american, cu 500 de ani înainte ca expediția lui Columb să fi traversat Atlanticul.

După părerea lui Monge și a istoricului Landsvek, lespezile de piatră sculptate descoperite în 1912 la Oklahoma și în 1898 la Minnesota reprezintă, într-adevăr, „criptoenigme” ale vechilor scandinavi. Veniți din Europa, aceștia au folosit alfabetul runic, cea mai veche formă a scrierii germane. „Criptoenigmele” au fost descifrate de Monge în decurs de patru ani. El a ajuns la concluzia că scandinavii, care și-au codificat însemnările, au venit la Oklahoma nu mai tîrziu de 1012, iar la Minnesota în 1362.

Cum au reușit ei în acest caz să ajungă în inima Americii? Istoricul Landsvek presupune că scandinavii au putut naviga pe Mississippi, Arkansas și Poto spre Oklahoma și din Golful Hudson peste marile lacuri spre Minnesota.

Așadar, problema: cine a descoperit America rămîne încă în discuție. Și, cine știe ce surprize ne mai rezervă viitorul!

Măgari în pantaloni

Din obiceiurile popoarelor

Cu mulți ani în urmă pe mica insulă franceză Rê existau niște fînari care înțepau atît de tare măgarii încît uneori le provocau chiar moartea. Pentru a feri bietele patrupede de această pacoste, țărani le îmbrăcau în niște pantaloni confecționați în acest scop.

Cu ajutorul mijloacelor moderne, fînării au fost de mult distruși. Obiceiul de a îmbrăca însă măgarii cu pantaloni a rămas. Așa se face că astăzi urechii îmbrăcați în pantaloni câdrilați constituie un punct de atracție pentru numeroși turiști sosiți pe insula Rê în mod special pentru a vedea acest spectacol unic în felul său.

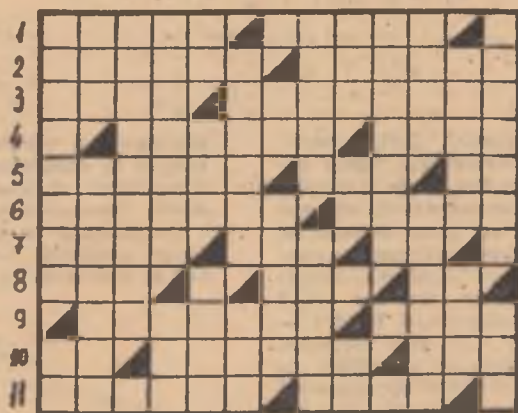
Cuvinte încrucișate

RÎURI

ORIZONTAL: 1. Riu pe ale cărui ape se înalță Hidrocentrața „Gheorghe Gheorghiu-Dej” — Riu care separă Munții Apuseni de Carpații Orientali și trece prin orașul Satu-Mare. 2. Afluent pe dreapta al Putnei, care pînă la Unirea Principatelor a format hotarul dintre Țara Românească și Moldova — Afluent al Tisei. 3. Afluent al Trotușului — Riu care izvorăște în apropiere de virful Omul, apele sale fiind folosite pentru hidroenergie în zona de munte (Dobrești și Monești) și pentru irigații în Bărăgan. 4. Afluent pe stînga al Birladului, ale cărui ape scad în perioadele secetoase de vară — Afluent al Putnei. 5. Chișinău — Etaj — Erete! Cal volnic și frumos — Riu în Maramureș. 7. Comună în Maroc — Generator de ploaie — Impreună. 8. Localitate în Peru — Rivnă — Se pune pe cal. 9. Instrument muzical din teracotă — Riu care colectează toate apele din partea de vest a țării (Someșul, Crișurile și Mureșul). 10. Extrase dintr-o nuvelă! — Cavitațiile nasului — Anmal... ispășitor. 11. Riu în Moldova, afluent al Putnei — Afluent al Argeșului.

VERTICAL: 1. Afluent

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

pe stînga al Jiului, care izvorăște din dealurile subcarpatice oltene — Afluent al Trotușului. 2. Lînx — Riu în Maramureș, afluent al Someșului. 3. Afluent al râului Cîlniștea. 4. Relații matematice — Lac în Carpați, în apropiere de Tușnad. 5. Somare! — Șopron (reg.) — Prin viu grai. 6. Riu în amonte de Pitești, al cărui curs superior a fost captat printr-un tunel pentru lacul de acumulare „Gheorghe Gheorghiu-Dej” — Riu ce izvo-

răște din Munții Rodnei și se varsă în Tisa, la Sihghet. 7. Posedă — Mic afluent al Someșului. 8. Pieziș — Adevărați. 9. Oraș în Ciad — Avocat (abr.) — Dînsa. 10. Care astupă perfect. 11. Orașel în Ecuador — Afluent pe dreapta al Siretului, la sud de Mărășești. 12. Asemenea — Astfel. 13. Suma la care se ridică o cheltuială — Riuri.

Cuvinte rare: ISIL, ACO, ȘOP, MAO, SCIL.

ADAM STOICA

Tesătorii Reunite

BUCUREȘTI

str. Spătarul Preda
nr.3 Telefon 23.22.10
Sector V

**Produce
și livrează
pe bază
de
repartiții**

*Zenana imprimată,
Oltenița,
Corina,
Răduca,
Pionierul,
Iuliana*

UZINA de REPARAȚII BRAȘOV

produce pe bază de comandă fermă:
BASTONUL ELECTRIC care se utilizează la dirijarea animalelor în gospodăria zootehnică, abatoare, la pășuni și în transportul pe drum.

CARACTERISTICI TEHNICE:

- alimentarea 3 V. (2 baterii a 1,5 V.)
- tensiunea la capul cu borne 1500 V.

Tensiunea furnizată de bastonul electric este nepericuloasă pentru viața animalelor sau a omului, fiind de o durată mică, dar produce un șoc neplăcut care determină formarea reflexului.

Prețul de vânzare: 240 lei (pentru întreprinderile de stat), 273 lei (pentru C.A.P.-uri).

Întreprinderea de industrie locală Nr. 1 BRĂILA

Piața Hristo Botev, Bloc A 2 — subsol — Telef. 29.90

**PRODUCE ȘI LIVREAZĂ PE BAZA
DE COMANDA:**

- Plăpumioare pentru copii din crep de chine, la prețul de 109 lei/buc.
- Garnituri din finet și pichet, pentru copii, cu prețul de 28 lei și respectiv 44 lei/buc.
- Articole pentru căsătorii (voaluri pentru mirese, coronițe și cocarde din mătase).
- Guri de ham, ștreanguri, căpestre și hățuri din fire sızal.
- Luminări albe și galbene, toate mărimile.
- Săpun pentru rufe de 45% și 60% grăsime.

Din programul de televiziune
16—22 iunie 1968

DUMINICĂ:

Programul I: 10.00 ZIUA AVIAȚIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA Miting aviatic Transmisie de la Aeroportul Băneasa: 12.00 — Scerșiș 1968 Retrospectivă în amfiteatru, 13.00 — TV. PENTRU SPECIALIȘTII DIN AGRICULTURĂ. Ciclul „Irigații” (III). Tehnica aplicării udărilor la amenajările de irigații cu scurgere de suprafață; Telegazeta de prânz; 14.15 — ZIG-ZAG — telegazeta duminicală: Transmisii sportive: Fotbal — Finala cupei României. Aspecte de la întâlnirea dintre echipele Uniunii Sovietice și Austriei. 19.30 Telegazeta de seară; 19.50 — Telesport 20.15 — „De pretutindeni”. Microvarietăți... în deplasare! 21.30 — Film artistic: Telefoniste. O producție a studiourilor italiene. Programul 2: 20.00 — Reporterii noștri în țară și peste hotare; 20.15 — Seară de

balet. „Romantica”; 20.45 — Telegazeta; 21.00 — DOCUMENT: Insulele australe; 21.30 — Teatru în studio: „Mioara” de Camil Petrescu.

LUNI:

17.30 Pentru noi, femeile 19.00 — Dimineața maturității. „Rețete pentru dragoste?!”; 19.30 Telegazeta de seară; 20.00 — Muzică populară românească; 20.20 — Ce-ați dori să vedeți? Demiurgii; A malia Rodrigui; 20.45 — Tele-universitatea. Istoria civilizațiilor: Cele mai vechi urme de cultură pe teritoriul țării noastre; 21.20 — Film artistic: „Honore din Marsilia” — o comedie eu Fernandel. 22.50 — Telegazeta de noapte.

MARȚI:

19.00 — TV, pentru școlari. România pitorească: „De la Bumbești, la Livezeni...”; 19.30 — Telegazeta de

seară; 20.00 — Film serial: Thierry la Fronde; 20.30 — Seară de teatru: „Candida” de G.B. Shaw Interpretată un colectiv al Teatrului „Lucia Sturdza Balandra”. În pauză: „La toate latitudinile” — film documentar, o producție a Studioului „Al. Sahia”; 22.30 — Muzică ușoară românească.

MIERCURI:

18.00 — FOTBAL: Rapid — Lokomotiv Sofia. Finala Campionatului Internațional feroviar. În pauză: Publicitate; 19.45 — Telegazeta de seară. Buletinul meteorologic; 20.00 — Muzică populară românească. Cântă Elisabeta Ticuță, Maria Butaciu-Dragu, Nicolae Florian (la acordeon) și o formație instrumentală condusă de Traian Tîrcoalea; 20.15 — Transfoculor; 20.45 — Studioul tinărului interpret. Formația „Coral”; 21.00 — Avangarda; 21.15 — Telegazeta; 21.00 — Niko-

lai Cerkasov și filmul său „Alexandr Nevski”.

JOI:

Programul I: 17.30 — Pentru cei mici; 18.00 — TV, pentru specialiști. Ciclul „Medicină”: Noutăți în bolile cardiovasculare; 19.00 — Studioul pionierilor: „Tinerii speranțe”; 19.30 — Telegazeta de seară; 19.50 — Buletinul meteorologic. Publicitate; 20.00 — Film serial: Vikingii; 20.26 — Artă plastică; Clasicismul și legăturile lui cu filozofia iluminismului (II). Prezintă Ion Frunzeti; 20.46 — Poșta TV.; 21.00 — Invitație pentru ora 21.00; 21.40 — Cântăreașul de muzică ușoară Dick Rivers (Franța); 22.00 — Ecran literar — revista TV.; 22.30 — Mari interpreți. Violonista Lola Bobescu (Belgia). Programul 2: 20.00 — Document: „Viața în deșert”; 20.25 — Filme de animație; 20.45 — O

Telegazeta de seară; 20.00 — Buletinul meteorologic. Publicitate; 20.00 — Actualitate agricolă. Aria competenței. emisiune-anchetă despre organizarea științifică a producției în cooperative agricole de producție. Redactor: Ion Dumitrașcu; 20.20 — Studioul muzical. Cultura muzicală de-a lungul timpului; 20.40 — Dialog despre cultură; 21.00 — Reflector; 21.15 —

VINERI:

18.00 — Drumuri și povestiri turistice de Gh. Epuran; 18.20 — Buletinul circulației rutiere; 19.30 — Telegazeta de seară; 19.50 — Buletinul meteorologic. Publicitate; 20.00 — Actualitate agricolă. Aria competenței. emisiune-anchetă despre organizarea științifică a producției în cooperative agricole de producție. Redactor: Ion Dumitrașcu; 20.20 — Studioul muzical. Cultura muzicală de-a lungul timpului; 20.40 — Dialog despre cultură; 21.00 — Reflector; 21.15 —

Film artistic: „Ocolul” — o producție a studiourilor din R.P. Bulgaria; 22.35 — Seară de române.

SIMBATA:

17.30 — Pentru cei mici: Lanterna magică. Filmele: „Ziua nașterii” și „Umblă vulpea”; 18.00 — Stadion — emisiune de actualitate sportivă; 18.30 — Mult e dulce și frumoasă — emisiune de limba română; 19.00 — Pentru școlari: La vîrsta voastră: Brâncuși. Scenariu de Adrian Petringeanu; 19.30 — Telegazeta de seară; 19.50 — Buletinul meteorologic. Publicitate; 20.00 — Tele-enciclopedia; 21.00 — Vom reveni... peste 6 luni! Popas la Videle; 21.10 — Desene animate: 21.15 — „Cheia de aur”. Concurs de muzică ușoară. Transmisii de la Karlovy-Vary; 22.45 — Film serial: „Campionii”; 23.35 — Telegazeta de noapte.

TRACTORISTUL ÎN CONCEDIU

Un tractorist s-a dus într-o stațiune de odihnă. Avea de gând să stea la un hotel.

- Tovarășe responsabil de hotel...
- Nu mai avem camere.
- Totuși mai aveți.
- Sigur că mai avem.
- Și pentru cine mai aveți?
- Pentru cine pică, pe neașteptate.

- Noroc că ați adăugat „pe neașteptate” pentru că altminteri v-aș fi înțeles greșit.

- Important totdeauna este să ne înțelegem pînă la urmă.

- Ce vreți să insinuați?

- Eu nu insinuez, tovarășe dragă. Eu vă spun clar: „Nu avem nici o cameră liberă”. Dar, dacă apoi dv. „insinuați”, găsesc.

- Și ce cameră găsiți?

- Depinde. Fie la etajul 5, cu soarele în cameră, cu vedere spre bucătărie, fie la parter, cu vedere spre munte. Depinde cit „insinuați”...

Lămurit, tractoristul nostru, s-a hotărît să urce la o cabană dar mai întâi s-a oprit la un restaurant ca să prindă puteri.

După ce a așteptat o oră, în sfârșit, a venit ospătarul.

- Aștept cam de mult, tovarășe ospătar. Se vede că nu sinteți pregătit pentru munca asta.

- Vai de mine! Am urmat un curs pregătitor.

- Cu cine ați urmat acest curs?

- Cu mine!

- Aha! Și ce materie vi s-a predat?

- Am învățat citeva fraze uzuale de mare circulație.

- Ce fraze?

- „Nu mai avem supă, ciorbă, friptură, tocană, sarmale și rasol! Mai avem numai cașcaval Dalia, babic și ardeji iuți!” sau: „Nu mai avem bere” ori „Do unde rece, că n-avem gheață!” sau „Nu e piatră tovarășe, e chiflă”.

- Parcă am mai auzit eu asemenea fraze și la restaurantul din comuna noastră. Altceva?

- Am mai învățat: „Vă rog să vă ridicăți, masa aceasta este rezervată”. În cazul cînd consumatorul se ridică, îi zîmbim și-i spunem „să trăiți”. Dacă e recalcitrant și vrea să mînînce, e probabil să întrebe: „Pentru cine este rezervată?” Atunci noi îi răspundem: „Pentru tovarășul director general”.

- Pentru care director general?

- Nicî un director general, dar 99 la sută din cazuri individul e din punct de vedere ierarhic mai jos decît director general. Și pleacă.

- Și dacă nu pleacă?

- Dacă nu pleacă, e ministru. Și ne cerem scuze.

- Și totuși dacă e grad inferior și nu pleacă?

- Are el pe cineva...

- Dumneata crezi că e valabil sistemul acesta cu mese rezervate?

- Păi sigur! Îți mai pică un amic, o rudă, un client gras, o relație, unde-i așezi dacă nu ai rezervat o masă?

- Aha! Am înțeles. Și altceva ce ai mai învățat?

- O! Condica se află la responsabil și responsabilul e plecat la București!

Tractoristul a renunțat să mînînce la restaurant și s-a dus la cabană.

- Aici o să iau masa, i s-a adresat cabanierului, dar mi-e sete...

- V-o fi!

- Vă cer borviz. Îmi dați?

- Nu vă dau!

- De ce?

- Nu dăm borviz fără vin!

- Dar cînd urc pe munte nu pot să beau vin! Doar nu pot urca decît pe o singură cărare, nu pe trei!

- Atunci coboriți!
- Mai rău. Mă duc de-a dura!
- Atunci stați la poale și beți borviz. Cine urcă sus, bea vin!
- Am însă eu mine și copiii!
- Vreau să le dau borviz.
- Nu vă supărați. Dv. aveți copii, eu am borvizul. Așa cum nu merg copiii fără tata, nu merge nici borvizul fără vin. Hană ziua.

Am relatat aceste discuții cu speranța că dumneavoastră nu veți mai avea prilejul să le purtați, pentru că se va face tot posibilul ca să-i întâlnim în stațiunile de odihnă... pe alții.

SADI RUDEANU

...Fără durere

...cu durere

Desen de AL. CLENCIU

țepi

Ioșif Marcu, responsabilul morii din Berzovia, județul Caraș-Severin, își pierde vremea cu băutura, lăsîndu-i pe săteni să aștepte cu orele.

țepi

Buteliile de aragaz se preschimbă în comuna Moara Săracă din județul Ilfov, numai celor care plătesc suprapreț.

țepi

Sătenii-n paco o lăsară.
Ea explicînd în multe dăți
Că-n munca de gestionară
Nu vrea să aibă greutăți.

Necăjiți din cale-afară,
Oamenii susțin de zor
Că își macină la moară
Nervii-n loc de griul lor.

Toți ce au un aragaz
Cică spun, plini de necaz:
— Cu butelia gătesc,
Iar cu prețul mă prăjesc!

VICTOR TEODOR

— În orice caz, tovarășe, n-ați mai găsit situația de astă toamnă. Acum e mult mai limpede...

Desen de T. PALL

Satiră și umor

MUNTELE ȘI VULCANUL

— Bine că te-am întîlnit Petrică. Deși lucrăm amîndoi la I.A.S. Feldioara ne vedem din an în paște. Dar am de gând să viu la voi, la Ferma numărul 3 să-mi petrec concediul.

— Fii serios Ioane, n-ai ce căuta la noi în concediu. Oamenii muncesc la ferma noastră, nu se odihnesc.

— Anul trecut am fost în concediu la mare și aș vrea ca anul acesta să mi-l petrec la munte.

— Atunci du-te în Bucegi. Acru curat, cabane la tot pasul...

— Eu aș dori un munte mai deosebit.

— Urcă în Făgăraș. Treci prin strungă, vezi lacul Bilea...

— Nu ți-am spus că vreau să văd un munte deosebit? Tocmai de aceea vin la voi.

— La ferma noastră nu e nici un munte.

— Lasă frate, nu te ascunde de mine că știu tot.

— Crezi că mi-ar fi rușine să-ți spun dacă am avea un munte.

— Ți-ar cam fi pentru că e un munte deosebit, format din 20 de tone de azotat de amoniu.

— Din ce?

— Din azotatul de amoniu care, neglijent depozitat, a ajuns să se pietrifice. De utilizat nu se mai poate utiliza, cel puțin să aibă un rost. Să vină lumea și să facă ascensiuni pe dîtai muntele.

— Ei, dacă e vorba pe așa, află ca viu și eu în concediu, la voi, la Ferma numărul patru.

— Noi nu avem nici un munte.

— În schimb, aveți un vulcan.

— Probabil că tu nu ai habar ce e ăla vulcan.

— Cum să nu știu. Vulcanul că afară lavă.

— Just. Și?

— Nu ați raportat voi că s-a incorporat în sol o cantitate de 15 tone superfosfat?

— Ba da.

— Și cu toate acestea, cantitatea se găsea în stoc. Asta presupune că există un vulcan care a scos superfosfatul din pămînt și l-a depus în stoc.

Asistînd la această discuție, ne-am interesat la O.N.T. și ni s-au dat asigurări că, în viitorul apropiat, se vor organiza excursii turistice la muntele și vulcanul feldioarean.

A. CROITORU

IRIGAȚII ÎN MAGAZIE

...Tovarășî, problema irigațiilor ne preocupă de mai mulți ani. Încă din 1967 am luat inițiativa să se sape canale pentru o suprafață de 6 hectare la grădina de legume. Așa că, cine spune că nu ne-am preocupat greșește, tovarășî. Pentru treaba asta s-au consumat și 260 zile-muncă. E drept că apă nu s-a consumat pentru că nu nimerea în canalele de irigare. Între sursă și sistemul de canale sînt numai 12 metri. Dar apa nu vroia deloc să se scurgă în linie dreaptă și o tot lua pe de lături. Așa că nu era să o consumăm pe degeaba. Deci inițiativă am avut pentru irigații dar am mai avut și lipsuri. Ne-au lipsit

12 metri liniari de inițiativă pentru canalul de legătură.

Anul trecut, în legătură cu irigațiile, am înregistrat succese și mai mari. Am înregistrat la cheltuieli suma de 10 196 lei cu care am cumpărat un motor Diesel de 16 c.p. și o pompă Cerna... Cine spune că le-am uitat în magazie de atunci și pînă în prezent greșește, tovarășî! În acest caz trebuie remarcată tocmai grija manifestată față de niște lucruri care au costat atîția bani. Ele au fost depozitate, nu uitate în magazie. Astfel putem să afirmăm astăzi în fața dumneavoastră că obiectele sînt ca noi. Trebuie numai puțin șterse de praf și de rugină.

Anul acesta suprafața prinsă în plan pentru amenajări de irigații a crescut la 40 de hectare. Suprafața prinsă în plan va crește la 80 de hectare la anul și la... mulți ani vor prinde și contur real celelalte deocamdată în plan. Deci grija noastră față de problema irigațiilor e în creștere. A crescut la 83 000 și suma pe care am hotărît să o cheltuim. Vom lua din acești bani și un aspersor. Cine crede că-l vom depozita și pe acesta în magazie, greșește, tovarășî!... Că nici nu mai e loc în magazie...

(Din cuvîntul lui VL. PANĂ, dacă ar fi participat la ședința consiliului al C.A.P. Șercaia — Brașov).

UN NOU CONCURS 12 snoave

Răspunzînd dorinței a numeroși cititori, începînd cu numărul din 4 noiembrie, deschidem un nou concurs cu premii în obiecte. Timp de 12 săptămîni vom publica în pagina de satiră și umor cîte o snoavă care va cîștiga cîte o greșeală. Vă invităm să descoperiți.